

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/14/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125212867
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125212867.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, toho času bytom E., F. F. G. XX/XX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., I. J. XX, právne zast. JUDr. Idou Cabanovou, advokátkou so sídlom Banská Bystrica, Mičinská cesta 35, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 30 % životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom na sumu 90 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom 01.01.2025.

II. Zročné výživné za obdobie od 01.01.2025 do 22.05.2025 na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 262,35 eura, súd matke p o v o ľ u j e splácať v 25-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Súd návrh otca vo zvyšku z a m i e t a .

IV. Týmto zároveň dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/28/2021-72 zo dňa 08.06.2021 vo výroku o výživnom na maloletého.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec návrhom podaným dňa 28.01.2025 sa domáhal zvýšenia výživného na maloletého zo sumy 30 % životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne na sumu 200 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jeho rukám, počnúc dňom 28.01.2025 s tým, že zročné výživné za obdobie od 28.01.2025 do dátumu rozhodnutia súd povolí matke splácať v 50-eurových mesačných splátkach. Svoj návrh odôvodnil tým, že pri poslednom určovaní výživného maloletý navštevoval 7. ročník ZŠ. Od posledného určovania výživného sa zmenili pomery, nakoľko mal. A. už navštevuje 1. ročník Súkromnej strednej školy ochrany osôb a majetku Bratislava, pričom náklady na jeho výchovu a výživu výrazne vzrástli. Zároveň náklady na výchovu, výživu mal. detí ovplyvňuje vysoká miera inflácie a rast cien na trhu od roku 2021. Maloletý má ku dňu podania návrhu 15 rokov, je okrem pediatrickej ambulancie vedený v čelustno-ortopedickej zubnej ambulancii (nosí strojček). V návrhu otec poukázal na skutočnosť, že maloletý nemá k matke vytvorený žiadny citový vzťah, nakoľko matka maloletého o to nemá záujem, mimo výživného nijako neprispieva na jeho výchovu, výživu, na narodeniny, meniny a Vianoce mu nedáva žiadne darčeky. K svojim osobným, majetkovým pomerom uviedol, že je

zamestnaný ako robotník, strojník s príjmom cca 1.550 eur, plus daňový bonus na maloletého a invalidný dôchodok vo výške 214,20 eur. Na maloletého poberá rodinné prídavky. Je vlastníkom rodinného domu v Malachove, v ktorom býva spolu s maloletým. Na vyplatenie kúpnej ceny za rodinný dom si vybavuje hypotekárny úver. Iný hnutelný majetok väčšej hodnoty nevlastní. Podľa jeho vedomostí matka je toho času zamestnaná, má 3 ďalšie vyživovacie povinnosti, jej príjem nevie odhadnúť. K návrhu otec pripojil vyčíslené výdavky na domácnosť na mesiac pozostávajúce z poplatku za plyn, elektriку, vodu 162 eur, internet 30 eur, stravu 400 eur, poplatok za smeti 5,67 eur, daň z nehnuteľnosti 18 eur, spolu 615,65 eur, čo v polovici na maloletého predstavuje 307,83 eur, výdavky na maloletého mesačne pozostávajú zo zakupovania odevov v sume 70 eur, drogérie 5 eur, liekov 10 eur, stravy v škole 50 eur, poisťky 26,60 eur, poplatky do školy 130 eur, internát 74 eur, doprava do školy 100 eur, telefón 18 eur, klubové poplatky 65 eur, vreckové 30 eur, nešpecifikovaný výdavok na mesiac 41,50 eur, čo je spolu 628,10 eur, ročné výdavky na maloletého vyčísliť na 498 eur, čo je mesačne 41,50 eur a predstavujú poplatok za ZRPŠ 25 eur, kino, záujmy 50 eur, lyžiarsky výcvik 245 eur, lyže 40 eur, čelustná ortopédia 108 eur, zubár 30 eur.

2. Matka napriek výzve súdu sa písomne vo veci nevyjadřila.

3. Opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania datovanej dňom 25.02.2025 odporučil súdu návrhu otca vyhovieť a výživné na maloletého primerane zvýšiť z dôvodu, že od poslednej úpravy výšky výživného ubehla doba takmer 4 rokov, na strane maloletého došlo k zmene pomerov, nakoľko je vekovo starší, toho času už navštevuje strednú školu a je teda nepochybné, že otcovi sa zvýšili výdavky na uspokojovanie jeho potrieb. Zo správy ďalej vyplynulo, že otec pre výchovu maloletého má vytvorené vhodné bytové podmienky, žije v rodinnom dome spolu s priateľkou a maloletým. Vo vzťahu k matke uviedol, že formou SMS správy ju predvolal na pohovor, na ktorý sa matka nedostavila, žiadnym spôsobom ich nekontaktovala. Následne matku predvolali formou poštovej zásielky, pričom ani na dané predvolanie na ich úrad sa nedostavila.

4. Otec na informatívnom výsluchu a na pojednávaní zotrval na podanom návrhu, svoje osobné, majetkové pomery a výdavky upravil a spresnil v tom, že žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je zamestnaná, podieľa sa na výdavkoch v domácnosti, ktoré majú podelené, napr. on hradí elektriку a priateľka plyn a prispieva na stravu nákupmi. K výdavkom uviedol, že pozostávajú zo splátky úveru vo výške 610 eur mesačne, električky 162 eur mesačne, plynu 200 eur mesačne, internetu 30 eur mesačne, poplatku za komunálny odpad 68 eur ročne na 2 osoby, dani z nehnuteľnosti 18 eur ročne, stravy v domácnosti 400 eur mesačne, jeho oblečenie, obuv cca 50 eur mesačne, drogérie a hygieny 15 eur mesačne, lieky 10 eur mesačne, pohonné hmoty 80 eur mesačne (používa osobné motorové vozidlo svojej matky), telefón 30 eur mesačne, jeho poistenie 37 eur mesačne. Je naďalej vlastníkom rodinného domu, v ktorom žije a ktorý ešte nie je vyplatený. Nie je vlastníkom osobného motorového vozidla, má zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom vo výške 40 eur mesačne, nakoľko pravidelne berie lieky. Vo vzťahu k maloletému uviedol, že je naďalej študentom 1. ročníka strednej školy v Bratislave, kde býva na internáte. Je zdravý, je vedený v ambulancii čelustného ortopéda zubára a v kožnej ambulancii. K záujmovej činnosti maloletého uviedol, že sa venuje bojovým športom (aj v rámci prípravy na povolanie). Výdavky na maloletého upresnil a pozostávajú z poplatku za školu 130 eur mesačne, ZRPŠ 25 eur polročne, internát 74 eur mesačne, strava v škole 50 eur mesačne (hradí sa len obed, raňajky a večeru si maloletý zabezpečuje vo svojej réžii), strava maloletého v Bratislave (večere, raňajky) 100 eur až 150 eur mesačne, doprava do školy 100 eur mesačne (z toho cesta Banská Bystrica - Bratislava chodí cez aplikáciu Bla bla car 80 eur a 20 eur mesačne cestovanie po Bratislave), oblečenie a obuv 70 eur mesačne, drogéria a hygiena 15 eur mesačne, lieky a vitamíny 10 eur mesačne, mobil 18 eur mesačne, vreckové 30 eur mesačne, poplatky klubu 65 eur mesačne, poistenie 24,60 eur mesačne, voľnočasové aktivity (kino, záujmy) 50 eur ročne. Maloletý sa nezúčastnil lyžiarskeho kurzu z dôvodu, že bol chorý a neboli ani výdavky na lyže. U čelustného ortopéda sa zatiaľ uhradilo 108 eur a za zubára 30 eur. Maloletý chodí na zápasy z bojových umení, kde sa hradí 50 eur polročne, v čom je zahrnuté štartovné, cesta na zápasy. Strava maloletého v domácnosti vychádza na 80 eur mesačne.

5. Matka sa na informatívne stretnutie a na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnila, nežiadala z vážneho dôvodu o odročenie pojednávania napriek tomu, že na informatívne stretnutie ako aj na pojednávanie bola riadne a včas predvolaná a preto súd postupoval podľa § 31 CMP a konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

6. Opatrovník na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na svojom vyjadrení v správe zo sociálneho zisťovania.

7. Súd vlastnou činnosťou a to lustráciou v Registri obyvateľov zistil, že otec inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, matka má ďalšie 3 vyživovacie povinnosti. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni

obidvaja rodičia sú zamestnaní, otec od 03.05.2023 v obchodnej spoločnosti Lešenie PRIMA s.r.o. a matka od 27.09.2024 v obchodnej spoločnosti OTESY, spol. s r.o.

8. Lustrácia rodičov v obchodnom a živnostenskom registri zo strany súdu bola negatívna.

9. Podľa oznámenia dopravného inšpektorátu ani jeden z rodičov nie je vlastníkom, držiteľom osobného motorového vozidla.

10. Z oznámenia Sociálnej poisťovne a zamestnávateľov rodičov vyplynulo, že otec je poberateľom invalidného dôchodku od 22.06.2009 aktuálne vo výške 214,20 eur, u zamestnávateľa dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 1.225,80 eur a matka vo výške 685,33 eur.

11. Z pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 38P/28/2021 vyplynulo, že posledná úprava výživného matke na maloletého bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/28/2021-72 zo dňa 08.06.2021 vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa určenú osobitným zákonom. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že matka v tom čase bola na materskej dovolenke, mala 3 vyživovacie povinnosti, jej príjem pozostával z rodičovského príspevku vo výške 275,90 eur mesačne a rodinných prídavkov na 3 deti. Otec maloletého bol poberateľom invalidného dôchodku vo výške 160 eur mesačne a podpory v nezamestnanosti vo výške 439,60 eur mesačne. Maloletý ukončil 6. ročník ZŠ, kde sa uhradili ročné poplatky ZRŠ a triedny fond spolu v sume 25 eur, za učebnice sa uhradil jednorázový poplatok 32,50 eur. Maloletý nebol vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii, navštevoval futbalový oddiel, kde sa uhradil mesačný poplatok 25 eur.

12. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 75 ods. 1, prvá veta zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva hmotnoprávna podmienka pre zmenu doposiaľ určenej výšky výživného, ktorou je zmena pomerov. Zmenu pomerov súd musí mať preukázanú tak na strane oprávneného, t. j. maloletého dieťaťa, ako aj na strane povinného, t. j. matky. Súd preto v prvom rade skúmal dôvodnosť podaného návrhu. Z vykonaného dokazovania nebolo sporné, že od poslednej úpravy výživného ubehla doba necelých štyroch rokov. Maloletý v čase poslednej úpravy výživného mal 12 rokov, ukončil 6. ročník základnej školy, kde sa uhradil ročný poplatok za ZRŠ a triedny fond spolu vo výške 25 eur, jednorázový poplatok za učebnice 32,50 eur. Maloletý nebol vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii, navštevoval futbalový oddiel za mesačný poplatok 25 eur. V súčasnosti má maloletý 16 rokov, je vo veku blízkeho dospelému a je tak nesporné, že otcovi sa objektívne zvýšili výdavky spojené so zabezpečením osobných potrieb maloletého, ako aj výdavky spojené so štúdiom maloletého, ktorý navštevuje strednú školu v Bratislave, kde sú výdavky na internát, stravovanie mimo domácnosti otca. Rovnako sa zvýšili výdavky spojené so zdravotným stavom maloletého, ktorý navštevuje čelustno-ortopedickú ambulanciu, nosí zubný strojček, kde sa zatiaľ uhradil poplatok 108 eur. Zvýšené výdavky sú aj so záujmovou činnosťou maloletého, ktorý sa venuje bojovým umeniam, kde do klubu sa uhrádza mesačne 65 eur, plus sú výdavky polročne 50 eur na zápasy (štartovné, cesta na zápasy). Súd tak na strane maloletého ako oprávneného mal jednoznačne a nepochybne preukázanú zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživného. Na strane matky ako povinnej mal súd preukázané, že v čase poslednej úpravy výživného bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 275,90 eur, mala ďalšie 3 vyživovacie povinnosti. V súčasnosti je matka riadne zamestnaná, dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 685,33 eur, čiže jej príjem sa zvýšil o 409,43 eur, naďalej má 3 vyživovacie povinnosti na deti, ktoré sú v školskom a predškolskom veku. Súd tak aj na strane matky mal jednoznačne a nepochybne preukázanú zmenu pomerov. Vzhľadom

na preukázanú zmenu pomerov na strane maloletého a matky s poukazom na ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá obsahuje tzv. valorizačnú klauzulu, na ktorú aj sám právny zástupca otca poukazoval, a ktorá môže byť sama o sebe objektívnym dôvodom pre zmenu výšky výživného, súd návrh otca považoval za dôvodne podaný.

16. Po tom, ako súd posúdil návrh otca za dôvodne podaný, následne sa zaoberal otázkou samotnej výšky zvýšeného výživného. Pri určovaní samotnej výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, t. j. veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností majetkových pomerov matky. Súd vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania nezistil žiadnu objektívnu prekážku, pre ktorú by pri určovaní samotnej výšky zvýšeného výživného, okrem vyššie uvedených zákonných kritérií, nemohol aplikovať odporúčanú metodiku výpočtu výživného, ktorá pri počte vyživovacích povinností matky 4, veku a návštevy strednej školy maloletého, predstavuje 13% z čistého príjmu matky, čo je 89,09 eur. Súd túto sumu zaokrúhlil na sumu 90 eur a v takejto výške v zmysle odporúčanej metodiky počtu výživného matke zvýšil výživné z tzv. minimálneho výživného na sumu 90 eur mesačne. Súd má za to, že takto určené výživné je v možnostiach, schopnostiach matky si plniť bez ujmy vlastnej výživy a výživy ďalších jej troch maloletých detí. Súd len pre vysvetlenie, najmä matke, uvádza, že nepovažuje za spravodlivé, aby otec zabezpečoval tak osobnú starostlivosť o maloletého, chod ich domácnosti ako aj jeho výživu. Je preto povinnosťou aj matky primerane sa podieľať na výžive maloletého, ktoré okrem iného slúži aj na získanie vzdelania maloletého, na ktoré má zásadne právo.

17. Otec sa domáhal zvýšenia výživného od 28.01.2025, t. j. odo dňa podania návrhu. Súd v tejto časti návrh otca podľa § 40 CMP prekročil z dôvodu preukázaných dôvodov osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1, druhá veta Zákona o rodine) spočívajúcich v tom, že v čase podania návrhu otcom súd považoval za dôvodne podaný a výživné v zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine je pravidelné mesačné plnenie. Súd preto počiatok zvýšenia výživného matke na maloletého určil od začiatku mesiaca, v ktorom bol podaný návrh na zvýšenie výživného, t. j. od 01.01.2025.

18. Matke neplnením výživného vo zvýšenej výške vzniklo zročné výživné za obdobie od 01.01.2025 (t. j. odo dňa zvýšenia výživného súdom) do 22.05.2025 (t. j. do rozhodnutia súdu) na maloletého vo výške 262,35 eur (t. j. 90 eur ako zvýšené výživné mínus 37,53 eur, ktoré predstavuje aktuálnu výšku výživného v sume 30 % životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa určenú osobitným zákonom sa rovná 52,47 eur x 5 mesiacov a to január, február, marec, apríl, máj 2025). Zročné výživné súd matke povolil splácať v 25-eurových mesačných splátkach. Pri určovaní mesačných splátok súd na jednej strane zohľadnil príjem matky a na druhej strane priblíženie sa zvýšeným výživným spolu so zročným výživným čo najviac k životnému minimu maloletého dieťaťa, na ktoré sám maloletý má zásadne právo.

19. Súd návrh otca na zvýšenie výživného na sumu 200 eur mesačne vzhľadom na počet vyživovacích povinností matky, jej príjem, použitie metodiky výpočtu výživného ako nedôvodný zamietol. Rovnako súd zamietol návrh otca na určenie splátok zročného výživného v sume 50 Eur mesačne z dôvodov uvedených v odseku 18.

20. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým naposledy bolo určené výživné matke na maloletého, a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 38P/28/2021-72 zo dňa 08.06.2021.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko na aplikáciu iného zákonného ustanovenia súd nemal splnené podmienky.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné písomné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť

do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Vzhľadom k tomu, že po vyhlásení a odôvodnení rozhodnutia sa otec, právny zástupca otca a opatrovník vzdali práva podať vo veci opravný prostriedok, bolo by ich prípadné odvolanie právne neúčinné.

Banská Bystrica, 22. mája 2025

Mgr. Ingrid Steinsdorferová

s u d c a

Za správnosť vyhotovenia:

Martina Pálková